

Toestanden na de dood, spiritisme; ecologie

– Geoffrey Farthing

Dit artikel is deel 4 (van 6) uit “De geweldig positieve ontwikkelingsmogelijkheden van Theosofie”, Blavatsky-lezing gehouden in Winchester op 29 juli 2001 tijdens de Zomerschool van de Engelse afdeling van de Theosophical Society.

De Zevende Ontwikkelingsmogelijkheid
TOESTANDEN NA DE DOOD,
SPIRITISME

Achtergrondkennis met betrekking tot de natuurlijke processen op deze gebieden is niet alleen van onschatbare waarde voor de mensheid, maar ook wezenlijk voor ons begrijpen ervan. De huidige voorstellingen betreffende de toestanden na de dood zijn vaag en misleidend. Misschien is het denkbeeld dat er in feite niets over bekend is nog wel het schadelijkst, vandaar dat onwetendheid en bijgeloof en vaak bezorgdheid, angst voor het onbekende, wijdverbreid zijn.

Belangstelling voor spiritisme en psychische verschijnselen neemt cyclisch toe en weer af. Spiritisten stellen zich algemeen op het standpunt dat hun verschijnselen verband houden met de ‘geesten’ van de overledenen. De Theosofie tekent verzet aan tegen deze opvatting; zij definieert ‘geest’ nauwkeurig en volgens haar normen stelt zij dat noch spiritistische gebeurtenissen noch psychische verschijnselen echt het gevolg kunnen zijn van de activiteiten van ‘geesten’, maar zij ontkent de verschijnse-

len op zich niet. Zij heeft haar eigen verklaringen die berusten op kennis van de beginselen van de mens en van de daarmee overeenkomende niveaus van de Natuur.

Bij sommige psychische verschijnselen zijn geen 'geesten' betrokken, bijvoorbeeld bij psychokinese, gedachte-overbrenging, helderziendheid of helderhorendheid. Deze zijn verklaarbaar in termen van een zekere kennis van menselijke beginselen en de kenmerken ervan. Deze kennis is ook wezenlijk voor een juist begrip van wat er na de dood plaatsvindt.

In de *Mahatma Letters to A. P. Sinnett* worden de processen na de dood tamelijk gedetailleerd beschreven. Op geen enkele andere plaats zijn deze feiten, zo tot in details en in zo duidelijke taal beschreven, beschikbaar. Het belang ervan is dat zij een einde maken aan de twijfels en zinloze speculaties rondom dit onderwerp. Onze aardse persoonlijkheden overleven klaarblijkelijk de dood niet, evenmin als onze sterfelijke zielen, d.w.z. onze mentaal-emotionele beginselen. Onze spirituele Individualiteit (Ego) overleeft wel en is feitelijk onsterfelijk. Zij doet ervaring op, en maakt een dienovereenkomstige groei door, door toedoen van de spirituele ervaringen die zij in haar vele opeenvolgende persoonlijke levens verzamelt.

De reusachtige processen van de Cosmos zijn allemaal uitdrukkingen van het Ene Leven dat zich in ontelbare vormen manifesteert.

Bij de geboorte wordt ieder persoonlijk leven geconditioneerd door het leven dat er onmiddellijk aan voorafging en waar schijnlijk ook door persoonlijke levens die daar nog weer aan vooraf gingen. Iedere nieuwe persoon krijgt dat wat hij terecht verdient in de vorm van aangeboren kenmerken, neigingen en vermogens, die bepaald zijn door dat wat hij in vorige levens deed.

De leringen vertellen ons dat spiritistische verschijnselen waarbij een

medium betrokken is voornamelijk te maken hebben met de psychische (mentaal-emotionele) overblijfselen van de overledenen die nog een tijdlang, soms enige tientallen jaren, voortleven na de dood van het stoffelijk lichaam. Zij leven in een steeds afnemende mate voort en bewaren herinneringen en kenmerken van de voorbije persoonlijkheid zolang als zij nog blijven bestaan. Zij blijven aanwezig als een levend beeld van de dode, maar zij zijn niet meer verbonden met diens spirituele Ego. Deze schimmen, zoals ze soms genoemd worden, zijn de rechtstreekse veroorzakers van de meeste spiritistische verschijnselen, boodschappen, enz. Inmiddels zijn de ware geesten van de overledenen, na een periode waarin zij zich ontdaan hebben van hun voormalige persoonlijke beginselen, een toestand van zuivere zaligheid ingegaan waar zij normaal gesproken een aantal eeuwen, in aardse tijd uitgedrukt, verblijven. Dit is een toestand van ononderbroken herstel, rust en geluk gedurende welke de ware spirituele ervaring van het laatste leven in het Ego wordt opgenomen.

Psychische paranormale verschijnselen doen zich voor terwijl de persoonlijkheden nog in leven zijn. Zij zijn afhankelijk van activiteiten op de verschillende niveaus van de astrale, emotionele en mentale beginselen van een persoon die, bewust of onbewust, werkzaam kan zijn op deze subjectieve gebieden. De wijze waarop deze verschijnselen werkzaam zijn varieert al naargelang de verschijnselen, maar dit is een onderwerp op zich.

De Achtste Ontwikkelingsmogelijkheid ECOLOGIE

Iemand die de Theosofie bestudeert ontdekt al gauw dat de reusachtige processen van de Cosmos, of de Natuur, allemaal uitdrukkingen zijn van het Ene Leven dat zich in ontelbare vormen manifesteert. Dit Leven is ook zijn eigen leven: het kan zichzelf daarom niet los zien van zijn universum.

In de mate waarin dit verwezenlijkt wordt, staat hij in rechtstreeks contact met de Natuur. Alle dingen en schepselen maken deel uit van zijn leven. Ieder ervan brengt het op zijn eigen wijze tot uitdrukking, en wel in de mate dat zijn vorm ontwikkeld is om het tot uitdrukking te brengen. Vormen worden steeds complexer naarmate zij opklimmen door de rijken van de Natuur. En daarbij wordt hun inherente gevoeligheid, die misschien in het begin niet méér was dan een reageren op de omgeving, steeds groter, in het dierenrijk wordt zij tot instinct. Dit reageren leidt niet tot wijzigingen op het mentale vlak, maar motiveert tot handelen in overeenstemming met het wezen en zijn omgeving.

De reacties van de mens op zijn omgeving, enz., worden daarentegen wel gewijzigd door middel van het denkvermogen. Hij heeft het vermogen om over iets na te denken en te handelen tegen de achtergrond van de meest uiteenlopende criteria, gebaseerd op een aangeboren onbewust onmiddellijk reageren, of op ervaring opgedaan via opvoeding, scholing, betrekkingen, werk, enz. Deze kunnen allemaal de reacties van het instinct, die anders automatisch en onbewust plaats zouden vinden, versterken, of zelfs rechtvaardigen, maar in ieder geval kunnen zij er invloed op uitoefenen.

Met deze erkenning dat alle dingen 'levend' zijn kan er een gevoel van zorg ontstaan voor alles wat groeit, een drang om alles te koesteren, er groeit een gevoel van verantwoordelijkheid voor het milieu en alles wat het omvat.

Verder is de weldadige kracht van de Achtste Ontwikkelingsmogelijkheid dat we, doordat we ons vertrouwd maken met het voortdurend voortschrijden van de Natuur die noodzakelijkerwijs ons allemaal omvat, leren zien wat onze plaats is in dat grootse plan. We leren niet alleen over dat plan maar zijn onvermijdelijk zelf actieve deelnemers aan dat plan. En wanneer we inzien dat er zo'n onontkoombare relatie

bestaat, worden we waardige medewerkers met de Natuur, wat zowel haar als onszelf tot voordeel strekt.

Met de erkenning dat alle dingen 'levend' zijn ... groeit een gevoel van verantwoordelijkheid voor het milieu en alles wat het omvat.

De waarneming van de mens dat hij intiem verbonden is met de Natuur wordt echter bijna geheel verduisterd doordat hij intens gefixeerd is op zijn materiële welzijn, een fixatie die ertoe leidt dat hij ten koste van bijna alles voortdurend bezig is dingen te doen die zijn ego bevredigen, vandaar ook dat hij zo gevoelloos en wreed de Natuur uitbuit.

Alles wat we hebben en alles wat we zijn, en daaronder rekenen we niet alleen onze fysieke maar ook onze innerlijke psychologische en mentale opbouw, is afkomstig van de Natuur. Er bestaat geen andere bron. Pas wanneer bijna alle processen in het leven van een mens mechanisch plaatsvinden en hij in een zelfgeschapen, supergestructureerde omgeving vrijwel afgesneden leeft van de Natuur in haar natuurlijke staat, ervaart hij zichzelf als los van de natuur in plaats van ermee verbonden.

De Theosofie verruimt het bovengeschetste beeld van de wereld waarin we leven aanzienlijk door middel van haar leringen over cosmologie en antropologie. Zij helpt ons daardoor des te beter onze intieme verbondenheid ermee te begrijpen. Onze planeet aarde is een levend wezen. Door analogie zijn dezelfde processen op haar van toepassing als op ons van toepassing zijn. In haar economische processen en in haar hele functioneren is zij zelf-regulerend. Zij heeft het vermogen om te helen of nieuwe krachten te schenken, maar net zoals met onze lichamen het geval is, kost het haar tijd om zich aan te passen wanneer dat nodig is. Als we daarom een

beroep doen op de hulpbronnen van onze aarde in een tempo dat hoger is dan haar vermogen om ze vernieuwen, dan moeten ze wel uitgeput raken.

Wetenschappers vertellen ons dat we onze atmosfeer zozeer aan het vervuilen zijn dat we zelfs de temperatuur van de aarde erdoor beïnvloeden. Natuurlijk zal er een compenserend herstelp proces op gang gebracht worden, maar het zal tijd kosten voordat dat wat zij kan doen effect sorteert. Het natuurlijke economische proces is heel fijn afgestemd. Het is heel erg in ons belang dat we hier gevoelig voor worden. De mensen hebben vaak de uitdrukking gebezigd dat de Natuur veroverd of getemd moet worden, maar de Natuur is onze moeder en onze steun, niet onze vijand. Onze arrogante en vijandige houding tegenover haar is bepalend voor de houding van de elementale rijken ten opzichte van ons. Zorgzame vriendelijkheid ten opzichte van de Natuur zal veel meer in ons voordeel werken dan gevoelloze onverschilligheid of zelfs wreedheid.

Hetzelfde argument is van toepassing met betrekking tot de cosmetica. We bezorgen dieren ellende en laten ze lijden om onze producten op veiligheid te testen. Wanneer we zien wat voor afgrijselijke gevolgen deze experimenten hebben op sommige van de testdieren, dan moeten de karmische gevolgen voor het menselijk ras

als een onvermijdelijke consequentie daarvan gezien worden.

Het elementale rijk speelt een grote en uiterst belangrijke rol in de wijze waarop de totale planeet beheerd wordt. Er worden ons niet veel details verschaft over de manier waarop de Elementalen werkzaam zijn, maar ons wordt wel gezegd dat er niets zonder hen gebeurt. Zelfs de afschuwelijke catastrofes zoals aardbevingen, overstromingen, orkanen, droogte-perioden of gewoon het weer, zijn allemaal het gevolg van de activiteiten van de Elementalen. Zij zijn de directe, onmiddellijke oorzaak van alles wat er op aarde gebeurt. Als de krachten van de Natuur zijn zij de uitvoerders van Karma. Maar de mens kan harmonie brengen in zijn betrekkingen tot hen. Zij zijn slechts quasi-intelligent en doen precies wat zij moeten doen in het geheel der dingen. Maar zij zijn wel ondergeschikt aan de grote post-menselijke wezens die boven de mens staan op de hiërarchische ladder, onderworpen aan hun wil.

Luister naar H.P.B.:

Er gebeurt niet één enkel ding om ons heen, wat dan ook, waarbij geen elementalen betrokken zijn, want zij vormen een noodzakelijk onderdeel van de natuur; net zo belangrijk als de zenuwstromen in uw eigen lichaam... (C.W. X, p. 271)

Al Gods schepselen zijn familie van Hem.

De profeet Mohammed